

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Jn terra aere aut igne non potest fieri baptismus

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folium LIII

Circa trān nota. dubium est q̄ sit cā q̄ illud venerabile sacramētū
baptismi debet fieri in munda aqua. Ad hoc respōdetur q̄ causa huius ē
multiplex. Prima causa est talis. quia aqua est purum elementū z sim-
plex. z cum deus gloriosus est simplex substantia. licet sit trinus in personis
ideo ad designandū hoc tunc om̄is qui baptisatur in nomine sancte trinitatis
debet baptisari in liquore simplici. scz aqua. z non alio liquore. qz alij
liquores quodāmodo sunt mixti. quod sic declaratur. quia ipa cereuisia
est mixta ex aqua z farina hordei seu alioz frumentoz. medo aut̄ ex melle
et aqua. oleum aut̄ cōprimitur ex diuersis seminibus terre. scz ex canopo.
ex papauere. ex nucibz. z sic de alijs. vinū aut̄ ex botris. z sic tūc p̄z q̄ h̄mōi
liquores nō sunt ita simplices z puri sicut aqua. quare sequitur q̄ baptis-
mus debet fieri in pura aqua z non in alio liquore. **A**lia causa est talis. q̄
aqua est magis cōmunis q̄ alius liquor. ideo ne aliquis haberet se excusa-
re de baptismo. ita q̄ dicat sic. vinū fuerat nimis p̄ciosum. z cereuisiam nō
potui habere. ideo puer mansit imbaptisatus. Ne ergo illa occasio mala z
absurda allegetur tunc baptismus fit in p̄muni liquore. s. in aqua. **A**lia
cā videlicet tertia est ista. qz baptismus fuerat institus tempore passionis
xp̄i qm̄ misit emanare sanguinē z aquā de eius venerabili corpe. vt patz in
caplo Lū marthe de celebratōe missaz. Et ideo in signū huius tūc bap-
tismus adhuc fit in pura aqua. **Q**uarta causa z vltima est rōne efficacie.
quia aqua hz virtutem purgatiuā z virtutem caloris reprehensiuam. z vir-
tutem trāspārentem. z virtutem imaginis susceptiuā. z virtutem ignis ex-
tinctiuā. Nam ipa aqua p̄mo hz virtutem purgatiuā. z hoc sic declaratur
quia om̄e illud quod cum aliquo liquore alio maculatur illud cum aqua
abluitur z per aquā mundatur. vt patz de singulis. Et sic p̄pter virtutes
purgatiuā q̄ purgat immūdicias tunc baptismus debet fieri in pura aqua.
quia recte sicut per aquam deletur immūdicia. sic etiam per baptismū de-
letur peccatum. quod sonat immūdiciam mortalem. **S**ecundo aqua has-
bet virtutem repressiuam seu reprehensiuam caloris. quod sic declaratur.
quia frigiditas ē propria qualitas aque. z ergo sicut per aquā reprimitur
calor. sic per baptismum siue per aquam baptismatis reprimitur z miti-
gatur om̄e peccatum concupiscentie. quod peccatum multum abūdat in
calore. **T**ercio aqua habet virtutem trāspārentem. quod sic declaratur. qz
sicut radij solares penetrāt aquā. sic gratia diuina per baptismū penetrat
corpus z animā. Vel sic. quia sicut aqua est quoddā corpus dyaphanū
et trāspārens. sic diuina gratia nos circumdat z illustrat. **Q**uarto aqua
habet virtutem imaginis susceptiuam. quia aqua suscipit imaginem vt
apparet ad sensum. z sic illa imago que est deformis per peccatum origina-
le. hec imago reformatur vel renouatur per baptismum z mundatur ab
omni peccato. **Q**uinto z vltimo. aqua habet virtutem ignis extinctiuam.
quod sic declaratur. quia sicut aqua extinguit ignem. sic similiter baptismus
extinguit om̄e peccatum.

Secundo notandū. dubitatur vtrum aliquis possit baptisari in ter-
ra. Et videtur q̄ sic. quia in illo possit aliquis baptisari in quo christus
tesus redemptor z saluator noster fuit sepultus. sed xp̄us fuit sepultus
in terra. ergo videtur etiam q̄ aliquis bene z licite possit baptisari in terra

Summula Raymundi

Ad hoc dubiū rñdetur q̄ nullus p̄t baptisari in terra. qđ sic declarat. q̄a terra nō est materia baptisimi. sed aqua pura z recēs. nā terra est sex omnīū elemētōz vt dicūt naturales phi. Etia ex alio pz. qz ip̄a terra nō hz p̄tutē purgatiuā. sed magis maculatiuā. igit̄ terra nō p̄t esse materia baptisimi. z p̄ p̄ns seq̄tur q̄ aliqs nō p̄t baptisari in terra. Sed ad rōnē rñdet. q̄ bñ quo ad quandā similitudinē aliqs p̄t baptisari in terra. qđ sic declarat. qz si cur xps fuit sepultus tribz diebz in terra. sic etiā puer ter delect̄ immergi vel aspergi cū aqua baptismatis

Tertio notādū. q̄ dubitat̄ vtrū aliqs p̄t baptisari in sanguine. Et videt̄ q̄ sic. qz in illo p̄t aliqs baptisari in quo aliqs lauat̄ a pctis. sed aliqs lauat̄ in sanguine a pctis. ḡ zc. Ad hoc dubiū rñdet. hz aliqs rōnabiliter et bñ p̄t baptisari in sanguine. sicut fuerunt sc̄i innocētes baptizati z q̄ plures alij martyres. tñ illud nō dz fieri p̄pter certas causas. Primo rōne ncc̄itatis. qz sanguis nō p̄t sp̄ haberi. Secdo. qz si sic. tūc multi excusarent se de illo sacramēto dicētes se nō habere sanguinē. ne ḡ hoc p̄tingat̄ ideo baptisimus p̄ponit̄ nobis in aqua z nō in sanguine. Tertio rōne efficacie. qz sanguis nō habet purgare sed magis maculare. ergo baptismus p̄ponit̄ nobis in aqua pura z recēt̄ que hz virtutē purgatiuā. z nō in sanguine q̄ habet virtutē maculatiuam.

Quarto notādū. dubitat̄ vtz aliqs p̄t baptisari in oleo. Et videt̄ q̄ sic. qz p̄ oleū designat̄ gr̄a sp̄s sancti. ergo etiam aliqs in oleo p̄t baptisari. Respōdet̄ q̄ nullus dz baptisari in oleo. z rō est ista. qz oleū nō hz p̄tutē clarificatiuā. sed magis roboratiuā vt pus visum est. ergo seq̄t̄ q̄ in oleo nō p̄t aliqs baptisari. cū illud in q̄ aliqs baptisari delect̄ de necessitate dz habere virtutē clarificatiuā. etiā ideo qz oleum nō est materia baptismatis. qz oleum nō habet virtutem purgatiuā. ideo aliquis nō potest baptisari in oleo. sed in aqua

Ultimo notādū. vtrū aqua sumpta in bona q̄ntitate z alijs liquor silr. an tunc aliqs in isto cōmixto posset baptisari. Ad hoc respōdet̄ cū di/ stinctōe. vel ergo aqua ibi sup̄abundat̄ in sapore. vel nō. si p̄mū. tūc baptisimus bñ valet. si scdo tunc nō valet. Ex illo tūc vlt̄erius dubitat̄. vtrū ali/ quis posset baptisari in aere. Ad quod rñdet̄ q̄ non. z rō est ista. qz aer et aqua habent p̄tranas q̄litates. Qđ sic declarat̄. qz aer est calidus. aq̄ aut̄ frigida. ideo baptismus nō valet in aere. Etia ex alio baptismus nō valet in aere. qz aer nō habet p̄tutē imp̄ssiuam. ¶ Itē sp̄caliter circa hanc lrām. (Nā puer in matris) dubitat̄ an puer in vtero matris xp̄ns posset baptisari. Rñdetur iuxta intentōem lr̄e p̄ talē p̄clusionē. q̄ fm cōem legem dei z fm legē scripturaz nobis traditaz nō p̄t puer in vtero matris clausus baptisari. Quod sic p̄bat̄. qz p̄ baptismū regenerat̄ sp̄ualiter in xpo iste q̄ baptisat̄. sed nullus puer totaliter regenerari sp̄ualiter p̄t nisi pus sit natus corporaliter. ergo nō potest puer in vtero matris clausus baptisari. Nec est intentio etiā magistr̄i in quarto sententiāz. vbi ad hoc allegat̄ Iydo/ rñ dicentē. q̄ qui in matris vtero sunt ideo baptisari nō possunt. qz ille q̄ natus adhuc fm Adam nō est. fm xpm nō potest renasci. neq̄ in eū regeneratio duct̄ p̄t in q̄ generatio nō p̄cessit. Ad illud etiā allegat̄ bñm Pau/ lū in epla quadā dicentem. Nō p̄t quisq̄ renasci aūq̄ natus est. Nec etiā ē